

Ođ quazjvnate gore.

(Sent Ozholt). Prizimaval 18 letni mladenci
 juri Trojanskah, 1877

Genkret je liin an grof, je jemu
 anga sni, in mu je rēku: Ti mōrš
 mōjga nieta obrit, pa, cē jih hōš kej
 urēzov te hōm kar ob quavo vjan.

Doj se je silno lau, ko je nieta lisen.
 In otem je ana zvata tica mem vohna
 zleteva, in voie je jo zamēršov, se je
 premēzu, in sin je nieta anmar orē,
 šov na lii. Njegov voie je precej tujim
 s koiu, in mu je rēku: Zdej hōš šov
 do tega quazjvnatja moza, ko ima tui,
 tui, in pa tri zvate perēse, te mōrš
 ti men prinesit, cē ne te hōm obgle
 obquavo vjan. Sin je hui kontent, in
 mu je lau grof kovja in dost dnerja.

In sin je šov, se li prinesu tiste tri
 zvate perēse. Pride do ene hiše, dene
 konja v hleb (hlev), on gre se li an
 mar juv no jevu. Otem so ga sprasoval:
 Kam greš? in on je povedov: Mene so
 voie posval to in to do tega quazjvnat;
 ga gospōda, ko ima zvatiqa tica in tri
 zvate perēse na quav, (nekteri pa reūjo:
 na qual), in te tri zvate perēse jem mōrm

prinest, če ^{ne} me obglavo denejo. Potem
jih je prašoval, če je še kaj daleč, pa ma-
niso več nič povedat. Naročil pa so mu,
ko so ženket jenga dekleta zglbil, ko je
na svet prisva, za to ko tist' quazevnat
gospod ne po celim svet kaj se govdi, on
ho vedu kam je prisva. Mladenč je
reku: Bōm že zvedu, če privedem srečen
kje in vezaj. Tu se je podav naprej, pri-
de do druge hiše, in tukaj je spet izav
konja v klet, gre v hišo, pije marel
vina, in med tem so ga sprašoval: Kam
grēš mladenč? in jem je povedal:

To in to, do tega quazevnat'ga gospoda,
ko ima zvalo tiso, in ja tri zvale
perese, te mōrm možno svet volit,
če ne me obglavo denejo. Potem so
mu povedal: Prinas smo odene zvale
škrine zval klui zglbil, tist' gospod,
ko po celim svet vse ne, on ne kam
je perese, in če prived' srečen kje ga
prašej, kam je prisva. Ko je reku: Bōm
že. Tu se poda naprej, in pride do tisti,

ga vodnarja, ki l'vi (hudi) čez vodo
váz v čovn, in ga je prašou kje he
hju tist' quazjvnat' gorsjov, in vodnar
mu je povédu: To in to po te čest peji,
hóš prisu do ane quazjvnate grasine,
jstubej na vrate ti hóže prisu do
odpérat, in na prašj volk ajta hóm
se mogu l'vi čez vodo vozit. Muaveni
gre najrej po tist' čest, pride do quazjv-
nate grasine kje je svetiva tako de je
kav rajn stav od nje, kje lva quazjvna-
ta. Potrba na vrate, in mu pride ena
deble odpérat in se mu zagrozi: O, ti
nesrečni fant k' si prisu tutej, ko nezaj
sou ne hóš! In gre v hišo, in ni l'lo
tist'ga gorsjova doma. Potem ji je povédu,
kako, de mu je njegov voč zapovédu, de
móre od quazjvnat'ga gorsjova tri št
zuate perése volit, č ne me hójo ob-
glavo vjal. Ko sem najžev, pridem
do jene hiše, tutej so me vprašal: Kam
grem jim povém, so mi pa rekli:
prašj tist'ga quazjvnat'ga gorsjova, ko
po celém svét vse vé kaj se godi: pri

nas smo jenga dekleta zgubil, ko je
ravno vojna bva, kam je prešva; grēm
naprej, privedem do jene hiše tukaj me u-
prašajo: kam grēm, jēm povēm, pa
me prošjo: če srečen do tist'ga quazev,
nat'ga gospođa prives' prasej ga: pri nas
smo od jene zuate škrine zvat kluc
zgubil, on, ko po vsem svēt vse vē
gotou vē, kam je prešva; potem grēm
naprej, privedem do jenga vodnarja, ko je
čez vovo vozu, me vpraša: kam grēm,
mu pa povēm, me pa proš: če nej pri
tistim quazevnatim gospođ' zveēm, kāk
lajta bo se on mogel čez vovo vozit.

On vkle mu je rekva: čakej to lōm
skun~~ta~~ va zvedet, in pa tiste tri zuate
perese volit; tebe lōm pa v pepevnjak
v peper zakopava. Ko prive gospođ' da,
mu jo bava: Al' nis meva nekej krs
senga pri hiš? je rekva: Da ne, In mu
je ūva večerjo pripravt, ko se na jēsta,
se jemu gospođ' tako navado, če mu je mo;
qua vkle uselej po večerji usi po qual
jēsthat; če jih prov nei ni jemu, in glich

tako koker lise ji zadrževal, z naje tistno
 gospod' zvat perō dovol zquate. In štōi gor
 in prav: Kaj me varas? in dekle je rekva:
 Nekej sem je rajnal, de so tam pri jen hiš
 anga dekleta zglil kje komej na met pririja.
 In je rekva: glich ti si tista. In je nezaj
 dovol se potuknu, de mu je spet usi jiskava,
 in se narevi glich tako kakor lise ji spet
 dremal, in mu je drug zvat perō iz quabe
 zruvava, gospod' štōi gor in reie: Kaj de me
 tako štōi varas? če me si jenkot, te hōm
 tako zdrōlu, de te ne hō prah ne peper. In
 ona je rekva: sem je nekej rajnal, de so tam
 pri jen hiš od zquate škrine zvat blui
 zglil, na ne vijo kam je presu. Gospod' reie:
 bris roga zglil, podpragam v smeteh leži,
 znesam hodjo iz njega, na ga ne mōrjo
 nest. In se je nezaj dovol potuknu, de mu
 je spet usi jiskava. In kakor lise ji zadrževal,
 mu zruje ta trec perō, in štōi gor
 servit: tako te hōm zmer, de te ne hō prah
 ne peper! In ona ga je presiva in mu
 rekva: sem je rajnal, de je ta volnar
 rekva: Kaj de more to hit, da mōrem jaz
 zmerj l'vi (hivi) čez to vodo vozit?

gospod reče: Peruiga, ko ga bo pelov čez nej
ga na sred vode noter prebome, potem ho
ga un mogu vozit, ta bo pa rešen. Zdej sta
re an mel pila in veerjawa, in potem je son
gospod spat. Ko dobro zaspi, ozame velke tir,
te tri zvate perere in pa rekaj quanta, in gre
po fanta v pepernak in mu je rekva: Pejd, gre
va, jaz vem tista, koker so me tam pri tist
hiš zglil. In ko sta sta wa mu je grečič
me povedava kako, de je. Ko prideta do volnarja
ja ga prasa: si zvidu? mu reče: Se ročič
me pel čez, ti hom potlej povedov ^{na to hoj rešiti} men se
muvi. In ko jih je prepelov kje na uno stran
vode mu je rekva: Ta peruiga ko ga hoš čez
to vodo pelov ga na sred vode noter zverni
in hoš rešen. In je rekva: Zabaj mi nis pred
povedov lui tjebe not zvarnu, de le lui rešen.
In te dva gresta naprej. Doma se pa zluabi
quazevnat gospod, in koi van jih je za
merkou kat sta de šua, wzame konja in
gre za njina, pride dol do volnarja in
mu je rekva: Szel hit! volnar je lui pa
veru, je rekva: Čakej hom že htiv, je mistu
te hom prebavnu noter v vodo. Pa gre po
njega kje na uno plat vode, ko ga pripelje na
sred, ga pa prebavne noter v vodo. In potlej

je mogu tist quazevnat gospod vozit až vobu.
Je dva sta na dva naprej, priveta do tiste hiše
kije hui tist klui zgublen, gresta not, so se
zveselil, kije prišu nezaj, so ga uprašal: kije
he hui ta zgublen klui, je rekla: pejte zma-
no! An je sou van pred prag (prag), je an-
mal metje prvi odmevu, in je rejšu klui
noter pri prag. An so se zveselil bo ga je
nesu, in so mu rekla: Zdej na peji, has od
klenu, in dnarjev ozev kolker ovis! Je sou,
je od klenu, in ni otu nei dnarjev vzet, sam
de sou le rečen prišu nezaj, zato noiem
nei, je vian. An sta se polava naprej, ko
priveta do tiste hiše, kije hui rekla voma,
sta dva noter, včen so ga uprašal: kako si
zvedu? on reče: vobes sem zvedu, to sem
je pripelav, kteru je hui van vbravena!
Zdej so hui zlo vesel pri tist hiš, so jo na-
pravl, in pela pelal kristit in hirmet,
in tega so pravil: volk hi otu inet zalos,
pa je rekla: Neč, sam de sem včen pri-
šu nezaj. An potlej je sou sam danu. Bo
pride van, va' nieta tiste tri zuate perese,
bo jih je volui pri tistem quazevnatim
gospod. An vob je veser hui in mu je rekla:
Zdej na vém, de kar včiem mojmu ~~si~~
smi

mi vse stri, in potem mu je rekla: Se
nekej hōš mogu strit pveden prevzameš
kraljestu, to in to v tem kraj je gena taba, de
ima ves quat quont, to mōrš men pripelat.
Sin je liu kontent, in voie mu da' konja,
vost inarjev, in je se prosu ueta, u li
smev dva prizatva za tonarja vzet, tu'
tega mu ni odrekku. Doli dva prizatva,
napravijo bresno, zasedejo konje in se so,
dajo na rajžo, pridejo do jene tiie, vprašajo:
Kōd hi mi mogli jet, de li prisli preko
quat princezjn. Tu so jem povēdal; to gor
je an hližen in an dalu pot. Ti se podajo
po tem hližnim, pridejo do anih tiiev,
ko jih je hlo tako velik, de niso mogli ko-
rait naprej. So se menli med sabo: Kaj eš
mo zdej stri. Tu so konje razsēkal in med
tiie razmetel, in tiie so kōnjke kōne roeno
pozobal, in so ulie ali prostor naredil, de so
ti itli lahko naprej. Otem se tiie kralj oglas,
in reie: Ko ste te moj žval dal zohat, jaz
ti hom se v veliko pomoč. Tu se podajo
naprej, pridejo do mrovul jeh je hlo tolk, de
niso mogli naprej, in so se menli: Kaj nam
je na spet za stri, ko so se smel prisel ma-
lo krukha in mesa, so med nje vrgel, in so
mrovle preiej prostor naredile, da so lahko

šli skuz, in otem se je aquaru mravljinški
 knalj, in je reku tistem fant: Vi ste dal moj
 žval jest, hom prišu se tel na pomoi. An se
 podajo naprej, zagledajo tisto hiro, ko je lva zvate
 primezne; ročno ko jih ona zagleda jim je že
 naproti iva, in zroko odmejuata, de nei ne bo,
 in ko pride do njeh jih lava: Kaj l' rad?
 in mladeni je vjav: Vas prosem te dva punte,
 sam mene obdržite; sem prišu po vas, če hote
 hotel zmano jet! in ona je vjava: Če hoš
 to sturu kar ti hom ukazava pojdem že.
 Ga pele v jeno sobo, v kter je imeva povn vlesinik
 murliuv za glabe in ^{mu} je rekua: Če ne hoš tako sturu
 koker ti hom ukazava, hoš tako oberen kabor so
 ti! Potem gresta v kasto, kjer imeva povn z
 smetjem zmeranga žita in mu reče: To žito
 moni ti do juter do čistiga zberat, tok pojdem
 stahj, če ga pa ne zberiš, te hom pa v uno sobo
 vbera, koker sem une! Ta kje lva noi je
 inator noter po žit, pa ni mogu nei zberat,
 ko vidu ni. An se je spovnu na tiste mrovle
 in je reku: Kobi lbe zvejele tiste mrovle tle
 bi pa hual ta žit zbrale, in bi mene
 rešle. Komej je to zgovoru, so precej začele
 po rukemah noter vrsati, in žito zberati,

Ko ga zberó, pride mrovlinski Kralj Anem
in mu je vjav: Jaz sem zdej tebe rešu, ju-
ter zutrej pa ti pri vratih stoj, kadar jih
princezna pride odperat, ko jih odpre, ji
sez v pest in reč: Kaj imajo pa te le, ho-
pa imena nekej smetja, da li ga v žit vrgla
vrgva in vjava, ve se ni zbran, tedej ga
ho pa se pred vratem dval spustiva, in ti
hoi rešen. Zutrej pride tista zvata gaspa, in
odpre vrata, ta je že pri njih stau, in ji
nočno sez v pest, ^{in reč: kaj imajo pa te le?} pa je smetje dval spusti-
va na tva in vvara: Neč! ^(zunej)

On je sva noter gledat, prav: Šeš je var žit
zbran, pa ti ga nis sam zbran, mečen si
ve tje beb pomagov. Potem gresta v drugo sobo,
sta korva, in mu je vjava: Zdej se ne grém
stabo, ti mi môrs vodit tabe vode, ve ho
za žive in mrtve! On mu je dava an
let za odloh (odlag), ve oblet jo mora pri-
nest, Povav se je po svet, hovu je po vseh
krajih, n'kjer jo ni mogu vodit, že let
pretéka, ne manka več kakor šter dni, in
zdej se spovne na tist'ga tūrga Korlja, ko li
on liis ta le, ljo pa voliu. Nomej je tist
izreka, je že pri njem liis in ga lava:

Kaj si tako žalosten? Ja, je vsaj, žalosten li na
liu žalosten. No nimam kar li rad, ga bura:
Kaj li pa rad? - To bo vodo mi je rekla
tista gospa volit, de bo za žive in mrtve. -
Lahko, tjo lom že volit, če ho magiče. Mu je
vsaj tui bral. In se jo voda jerskat, poroč
je voda in sprasov, pa nekjer jo ni mogu
volit; ni ve kar en dan je se mankal;
spovne se: v peklu se nisem tut liu, mankal
de jo imajo vol. Mu se voda kje vol, pa
jin sam je jo jemu, in je jo voliu pri njem.
Te ga je že zlo bral, ko ni ve mankal ka,
kor pov dne, in zdej mu jo prinese in re:
če: Tudej je tista voda, sem je teško, teško
voliu, pa, ko si mi zvan nefutrov, zato
sem se pa pomujev, da sem jo voliu. In
potem mu je rekla: Prim se ti mene, de te
nesem kje gor, ko se že zlo muči, ko ura
prihaja. Te se ga prime, in tei ga bliz tiste
hiše prinese, ga dual dne, in mu je dav tisto
vodo in rekla: Na le nes ji jo! On jo
wzame, nese, in ko ji jo prinese, ji jo da,
pa ni vrjela, de je živa voda, vzame me,
mu odreka glavo prei, žuabe je zvodo

pomazana in njava glavo rezaj, prijova
se je vratu, ve se ni nič poznal kje
je bilo prerézan. Mu je rekva: To je
ta prava živa voda, želej na pojlem sta,
ho, ko si jo mi dohiv. Mu sta našera
va konje, jih zajezdita in povasta preko
dom. Ko gresta preko mest kjer je liv
voče doma, silno se je svetil, in on je
vedu ve sin neje tisto znato princezna.
Tavav se mu je naprot, ko jih zamrka,
ve ves gresta, se je straišo obveselu in je
djav: Kar neim svojmu sinu vse mi stri.
Potem so šli v bor, ko kam pridejo gredo
v cimer, južnajo, in potem gredo na
spanier, tukej je sin nekej viet čez
čast rekva, voče je liv jezen, potegne iz
nožnice svoj meč, pa odreka sinu glavo
preč. Znato princezna je ozeva viet
meč, pa mu je odreka glavo preč.
Mladenju znake stisto vodo pomazē, vene
glavo rezaj, preuj se je prijela, ve se mu
ni nič poznal. Vieta so pa pokopal, in
te dva sta potlej kraljivala do smrt.